

Ensimmäinen väitös Lahden alueyksikössä

■ Tekniikan lisensiaatti **Helena Forsman** sai kunnian olla ensimmäinen Lappeenrannan teknillisen yliopiston Lahden yksikössä väitellyt. Teollisuustaloudesta toukokuussa väitellyt Forsman tutki työssään pk-yrityksissä toteutettuja liiketoiminnan kehittämishankkeita.

Väitöskirjan *Business Development Efforts and Performance Improvements in SMEs Case Study of Business Development Projects Implemented in SMEs* (Liiketoiminnan kehittämishankkeet ja suorituskyvyn paraneminen pk-yrityksissä, Case-tutkimus) pk-yrityksissä toteutetuista liiketoiminnan kehittämishankkeista) vastaväittäjä oli professori

Mika Hannula Tampereen teknillisestä yliopistosta ja valvojana professori **Hannu Rantanen** Lappeenrannan teknillisestä yliopistosta.

Pk-yritysten merkitys Suomen menestykselle on tunnustettu, mutta meillä on varsin vähän tutkimustietoa siitä, mitkä tekijät vaikuttavat pk-yrityksissä toteutettujen liiketoiminnan kehittämishankkeiden onnistumiseen tai miten pk-yritysten suorituskkyky on muuttunut kehittämishankkeiden tuloksena. Kehittämishankkeiden onnistumista on tutkittu lähinnä suurissa yrityksissä.

Väitöstutkimuksessa Forsman keskittyi tutkimaan liiketoimintansa jo vakiinnuttaneiden pk-yritysten kehittämishankkeita.

tysten kehittämishankkeita.

Tutkimus osoitti, että tulokset niin onnistuneissa kehittämishankkeissa kuin myös epäonnistuneissa projekteissa ovat levinneet laajalle yrityksen eri toimintoihin sekä saaneet aikaan muutoksia muillakin alueilla ja toiminoissa kuin mitä alun perin on suunniteltu.

Tutkimus antaa pohjaa konkreettisten työkalujen tuottamiseksi pk-yritysten ja niiden kehitystyöhön osallistuvien käyttöön.

Väitöskirja on julkaistu yliopiston *Acta Universitatis Lappeenrantaensis* -tutkimussarjassa, numero 209. □

WomEqual tukee tekniikan naisten verkostumista

■ TKK:n sähkö- ja tietoliikennetekniikan hallinnoima ja juuri käynnistynyt WomEqual-hanke tukee tekniikan naisten verkostoitumista. Tarkoituksena on tuottaa konkreettinen työkalu, verkko-yhteisö, jonka avulla naiset voivat jakaa kokemuksia ja tietoa, löytää kaivattua vertaistukea sekä ratkoa uraan ja perheeseen liittyviä ongelmia.

Kolmivuotisen hankkeen aikana WomEqual tuottaa myös materiaalia ja toimintamalleja naisten liiketoimintaosaamisen vahvistamiseksi yliopistojen tekniikan alan koulutuksessa.

Hankkeen projektipäällikönä on **Pirjo Putila** TKK:lta. Rahoittajiksi on saatu Euroopan sosiaalirahasto, opetusministeriö ja kuntia. Kehittämiskumppaneina ovat mukana myös Tampereen, Oulun ja Lappeenrannan teknilliset yliopistot.

Lisätietoja: www.weme.fi

Kampanjaan asbestia vastaan

■ Maailman Metalli IMF (The International Metalworkers' Federation) on päättänyt aloittaa kampanjan asbestin käyttöä vastaan.

Kampanja käynnistettiin IMF:n yleiskokouksen yhteydessä toukokuussa Wienissä, jonne oli koontunut metallin väkeä yli sadasta maasta. Myös Ylempien Toimihenkilöiden Neuvottelujärjestö YTN:n edustajat osallistuivat kokoukseen.

Kampanjan julkistamistilaisuudessa puhunut IMF:n pääsihteerin **Marcello Malentacchi** totesi, että vaikka useimmat teollisuusmaat ovat luopuneet asbestin käytöstä, jotkut maat myyvät sitä edelleen erityisesti kehitysmaihin.

Noin 100 000 ihmistä kuolee vuosittain asbestin aiheuttamiin tauteihin. Silti esimerkiksi vuonna 2003 asbestin kulutus maailmalla lisääntyi 5,4 prosentilla. Indonesia, Thaimaa, Filippiinit, Vietnam, Intia, Etelä-Korea ja Kiina ovat niitä maita, joissa asbestin käyttö on kasvanut merkittävästi. Lähi-Idässä ja Afrikassa kulutetaan viidennes koko maailman vuosittaisesta asbestimäärästä.

– Yhdenkään työntekijän ei pitäisi altistua asbestille, ei länsimaissa eikä kehitysmaissa. Asbestin tuotannon jatkaminen on virhe, joka tuo mukanaan vain kärsimystä ja kuolemaa, Malentacchi sanoi. □

KILPAILUKUTSU

Kainuun Insinöörit ry järjestää perinteiset

5. Insinöörien SM-suunnistuskilpailut

3.9.2005 Sotkamon Vuokatissa

Kilpailuihin voivat osallistua kaikki insinöörit (ins. ja DI) ja opiskelijat (ins. opiskelijat ja teekkarit).

Kilpailupaikka: Sotkamon Vuokatti keskuksena uimahalli.

Aikataulu: Lauantaina 3.9.05 klo 11.00 kilpailujen avaus.

Klo 11.30 ensimmäinen lähtijä.

Palkintojen jako välittömästi kilpailujen päätyttyä eli viimeistään klo 15.00.

Sarjat: D 21 ja 35

H 21, 35, 45, 55 ja 60

Kuntosarja (hallitusten jäsenet yms)

Kartta: 1 : 10 000 tai 1 : 15 000 suunnistuskartta

Ilmoittautuminen: 29.8. mennessä maksamalla osallistumismaksu 10 euroa Sammon tilille 800014-79373962 tai kisapaikalla.

Tiedustelut:

Veikko Hassinen, veikko.hassinen@upm-kymmene.com

puh. 020 414 2535 työ ja (08) 626 742 koti

Toivo Takalo-Eskola, puh. (08) 650 339 koti tai 044 4400 939

t.t-e@pp.inet.fi

Nettisivusto auttaa yrityksiä tasa-arvosuunnittelussa

■ Stakesin toteuttama Tasa-arvo todeksi – toimintamallista teoiksi -hanke on julkaissut nettisivuston, josta yritykset saavat tietoa ja tukea tasa-arvon edistämisestä ja tasa-arvosuunnitelmien tekemisestä.

Tasa-arvon edistäminen on yrityksille ja niiden henkilöstöhallinnolle nyt erityisen ajankohtaista, sillä uusi tasa-arvolaki linjaa työelämän hyvät tasa-arvotavat entistä tarkemmin ja määrittää, mitä työnantajan pitää tehdä tasa-arvon edistämiseksi.

Tasa-arvo todeksi -hankkeen nettisivustolla käydään läpi tasa-arvosuunnittelun vaiheet ja keinot sekä uuden tasa-arvolain vaatimukset. Sivustolta löytyy käytännöllisiä työkaluja suunnittelun avuksi ja havainnollinen yritys esimerkki sekä lukuisia linkkejä, joiden avulla tasa-arvosuunnittelu yrityksessä pääsee vauhtiin. Sisällön on kirjoittanut erikoistutkija **Ilka Haarni** ja teknisestä toteutuksesta ja toimituksesta vastaa projektisuunnittelija **Mira Koivusilta**.

Nettisivusto sijaitsee Finnish Business & Societyn verkkosivuilla osoitteessa <http://www.businessandsociety.net/tasa-arvotodeksi>. Finnish Business & Society on yritysverkosto, jonka tavoitteena on edistää yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti kestävästä kehityksestä yhteistyössä kansalaisten ja julkisen sektorin kanssa.

Nettisivusto sijaitsee Finnish Business & Societyn verkkosivuilla osoitteessa <http://www.businessandsociety.net/tasa-arvotodeksi>. Finnish Business & Society on yritysverkosto, jonka tavoitteena on edistää yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti kestävästä kehityksestä yhteistyössä kansalaisten ja julkisen sektorin kanssa.

Lisätietoja: www.businessandsociety.net/tasa-arvotodeksi

Diplomi-insinööreille akateemista shakkikultaa

■ *Akavalaiset ovat ehyttäneet vanhan shakkiperinteen. Flooran päivänä järjestetyn shakkiturnauksen voitti diplomi-insinöörien joukkue Tero Kokkila, Harri Hurme, Ilkka Kanko ja Jyrki Parkkinen.*

Jo 1800-luvun lopulla pelattiin Helsingissä herrojen shakkiturnauksia. Nyt akavalaisen liittojen joukkueet kokoontuivat Akava-talolle ottelemaan Flooran-päivän merkeissä toukokuun 13. päivänä. Mukana oli neljän ammattikunnan edustajia.

Ensimmäiseksi sijoittuneet diplomi-insinöörit olivat saaneet paikalle oman vahvuuslukulistansa kovimman joukkueen eli sijoilta 3. (Tero Kokkila), 4. (Harri Hurme), 9. (Ilkka Kanko) sekä 11. (Jyrki Parkkinen). Joukkueen selo-pisteiden keskiarvo oli 2 206 pistettä.

Toiseksi tulleilla opettajilla oli omalta vahvuuslukulistalta edustajat sijoilta 7. (**John Fieandt**), 42. (**Ilppo Kivivuori**), 67. (**Olavi Mattila**) sekä 74. (**Timo Akkanen**). Opettajien selo-keskiarvo oli 1 900 pistettä.

Kolmanneksi sijoittunut yhdistetty maa- ja metsätieteilijöiden joukkue koostui myös kovista nimistä (**Timo Pääkkönen**, **Tapio Salo**, **Jukka Behm** ja **Heikki Hänninen**). Heidän selo-keskiarvonsa oli 2 060.

Huipputasainen kisa päättyi mitalistien niukimpaan mahdolliseen piste-eroon.

Perinnettä pyritään jatkamaan ensi keväänä. □

Luettua

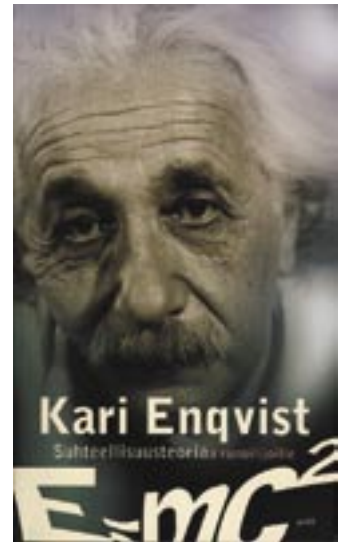
Julkaisut luki Sanna Allt, sanna.allt@tek.fi

Suhteellisuusteoriaa selväsanaisesti

■ *Suhteellisuusteoriaa runoilijoille -teoksesta selviää, miten insinööri nuortuu lentämällä Helsinki-Oulu-väliä. Kari Enqvistin uusin kirja tarjoaa suhteellisuusteoriaa selväsanaisesti.*

Suhteellisuusteorian täyttäänsä 100 vuotta voi perusinsinöörin joutua tukalien kysymysten eteen, kun juhluvuosi saa fyysikkä harrastamattomat tuttavat ja sukulaiset pohtimaan aikamatkailun mahdollisuutta tai energian säilymistä.

Fyysikko Kari Enqvistin tuore Suhteellisuusteoriaa runoilijoille -teos esittelee **Albert Einsteinin** keskeiset oivallukset vauhdikkaalla ja helppolukuisella tavalla. Enqvistin havainnolliset ja nase-

Kari Enqvist: Suhteellisuusteoriaa runoilijalle. WSOY, 2005. Helsinki.

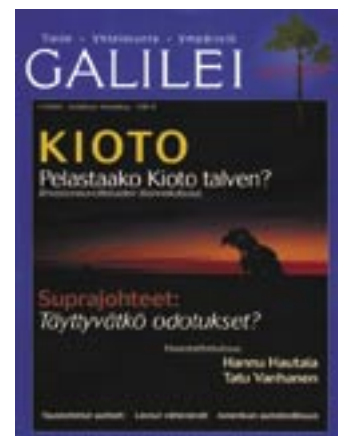
vaa huumoria hersyvät esimerkit eivät jätä insinööriäkään kylmäksi. Suhteellisuusteoriaan liittyvää nykyistä kosmologian ja fysiikan tutkimusta sivutaan myös lyhyesti.

Kirjan rönsyilevää rakennetta jäsentää lopun asiansanahakemisto. Kirja sopii kesälukeksi hyvin kenelle tahansa, joka haluaa laajentaa yleisivistystään suhteellisuusteorian osalta perehtymättä tensorilaskentaan. □

Uusi tieteen aikakauslehti haastaa keskusteluun

■ Maaliskuussa ensimmäisen numeronsa julkaissut Galilei tarkastelee ympäristöasioita sekä tieteen että yhteiskunnan näkökulmasta. Lehden kunnianhimoinen tavoite on saada yliopistojen, järjestöjen, politiikan ja teollisuuden edustajat keskustelemaan kansantajuisesti luonnontieteistä, tekniikasta ja ympäristön tilasta.

Ensimmäisessä numerossa käsitellään perusteellisesti Kioton sopimusta, ja muiden aiheiden kirjo ulottuu professori **Tatu Vanhasen** haastattelusta suprajohteisiiin ja malarian tutkimukseen. Artikkelit ovat varsin laajoja, selkeälukuisia ja niiden lopussa on listattu aiheeseen liittyviä linkkejä ja kirjallisuutta. □

Lisätietoja ja tilaukset osoitteesta <http://www.galileilehti.fi>.